

Hij was altijd al het liefst buiten: Ton van Galen (81) trok als klein jongetje reeds de natuur in om vogels te spotten. 'Ik was helemaal weg van zangvogeltjes. De goudvink en putter vond ik de mooiste.' Het bleef niet bij zangvogels alleen. Tijdens zijn latere carrière bij de politie zag hij heel wat dieren voorbij komen; ringslangen, eekhoorns, reeën, vossen, hazen, konijnen, kraaien, spechten en zelfs een keer een zebra. Ook tegenwoordig is hij het liefst in het veld of bos en werkt hij sinds zijn pensioen als boswachter en BOA op verschillende landgoederen.

Foto: Myrthe de Bruin

TON VAN GALEN

Een man vol verhalen

Tekst Myrthe de Bruin

Foto's Archief Ton van Galen

Zijn carrière in vogelvlucht: op zijn veertiende vond zijn moeder het tijd worden dat hij werk zocht en belandde hij bij de bewakingsdienst van Philips Telecommunicatie Industrie (de voormalige Nederlandsche Seintoestellen Fabriek) in Hilversum. Daarna kwam hij op zijn drieëntwintigste bij de politie terecht. 'De banen lagen in die tijd niet voor het oprapen. Ik kon aspirant-agent worden in Soest, maar riep toen wel meteen tegen de burgemeester dat ik het liefst boswachter wilde worden.'

Zebra

Ook met de jacht kwam hij al vroeg in aanraking. 'Op m'n zestiende ging ik al mee met een broodjager. Hij heeft mij de kunst van het eenden schieten geleerd.' Dat ging in die tijd overigens heel anders dan tegenwoordig. 'Nu schiet je eenden alleen vliegend, maar de broodjager van weleer wachtte tot ze op het

Nu schiet je eenden alleen vliegend, maar de broodjager van weleer wachtte tot ze op het water lagen

water lagen. Dan kon je, als je mazzel had, met één patroon wel vier eenden schieten. Het waren heel andere tijden. Patronen waren duur, schoot je ze vliegend dan was je gemiddeld twee patronen per eend kwijt, schoot je ze liggend op het water dan was de trefkans veel groter. De rekensom was dan snel gemaakt.' Toen hij achttien werd, werd Van Galen lid van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging en op zijn twintigste vroeg hij zijn jachtakte aan. 'Daar heb ik veel profijt van gehad, ook voor mijn werk bij de politie.'

Stropers

De opmerking van Van Galen tegen burgemeester Samuel Pieter Bentinck, burgemeester van Soest van 1946 tot 1972, werpt na twee jaar al zijn vruchten af. Als in 1959 de boswachter ziek wordt, wordt Van Galen benaderd om diens werk tijdelijk waar te nemen. 'Ik maakte meteen goeie sier: in een week tijd pakte ik vijf stropers op', vertelt Van Galen. Deze post bekleedt hij uiteindelijk

Sinds eind jaren zeventig heeft Van Galen honderden reekalveren opgevangen

Bos en Veldpolitie (En wat daar soms zo bij komt):
"Kunt u even langs komen, d'r zit hier een slang..."

tweeënhalf jaar. Het is een kolje naar zijn hand. Vervolgens wordt Van Galen binnen het korps aangesteld als bospolitieaan. 'Dat gaf wel wat jaloerse blikken', herinnert Van Galen zich. 'Als bospolitieaan had je veel vrijheid. Ik ging elke dag het veld in en kreeg een dienstwoning met kantoor. Maar je was ook vierentwintig uur per dag in dienst.' Het meest exotische verhaal uit zijn carrière is misschien wel dat van de zebra die begin mei 1979 losbreekt bij een wildhandelaar in Soest. Het dier slaat op de vlucht en staat even later bij een inwonster van Soest in de woonkamer. De zebra was pardoes door het raam in de achterkamer gesprongen om vervolgens de woning te verlaten door de ruit aan de voorkant. 'Grote paniek natuurlijk', vertelt Van Galen. 'Ik werd erbij gehaald en heb het dier uiteindelijk met een verdovingsgeweer kunnen verdoven.'

Bord

De dienstwoning was een soort buitenpost van het politiebureau. Een bord in de tuin attendeerde voorbijgangers hierop en zorgde voor veel aanloop. 'Dag en nacht stonden er mensen aan de deur. De een met een vraag, de ander wilde ergens aangifte van doen, dan was er weer iemand met een gewond dier. Ik heb het wel eens geturfd. Per jaar kwamen er zo'n 1500 mensen aan de deur. En meestal was ik niet thuis, maar ergens buiten in het bos of het veld. Eigenlijk zat mijn vrouw meer bij de politie dan ik', grapt Van Galen. Uiteindelijk verdwijnt het bord op aanraden van de commissaris uit de tuin. 'Hij vroeg of ik weleens vrij was, waarop ik ontkennend antwoordde. Toen heeft hij geadviseerd het bord weg te halen. Daardoor is het aantal bezoekers flink gedaald, maar de mensen uit de buurt weten me nog steeds te vinden.'

Doonie haas voor de deur

In al die jaren dat Van Galen waakt over het buitengebied heeft hij heel wat meegemaakt. Stropers met strikken, met geweren en met

lange honden, maar ook diefstal van bosgrond en zelfs een moordzaak. 'Ik heb eigenlijk nooit problemen gehad. Je kreeg wel eens een grote mond, maar die had ik ook', grijnst Van Galen. 'Ik heb een keer woonwageneigenaren die met

lange honden aan het stropen waren bekeurd, om vervolgens een doonie haas voor de voordeur te vinden. Maar daar ben ik gewoon mee naar het kamp gegaan en duidelijk gemaakt dat ik daar niet van gediend was. Nooit meer last van gehad.' Met stropers had Van Galen sowieso weinig problemen. 'Je kende elkaar, woonde bij elkaar in de buurt. Stropers wisten dat wat ze deden niet mocht. Betrapte je ze, dan was dat pech voor ze, maar dat accepteerden ze ook. Dat was gewoon *part of the game*. Ik heb een keer een stroper gepakt die ik kende. Ik vroeg hem of de strikken die ik verderop gevonden

Betrapte je vroeger een stroper, dan werd dat geaccepteerd als part of the game

Foto: Ton Janssen

had ook van hem waren. Hij ontkennde in alle toonaarden. Een paar uur later betrapte ik hem alsnog bij deze strikken. Ik zeg: "Dat is niet slim van je, nu heb je twee bekeuringen". Tsja, zo ging dat.'

Voorzichtiger

Was hij nooit bang? 'Vroeger zeker niet. Ik was altijd alleen op pad, mobiele telefoons bestonden nog niet, dus versterking kon je niet regelen, maar ik heb me nooit onveilig gevoeld. Nou ja, één keer. In het bos werd illegaal bosgrond afgegraven, dat als potgrond werd verkocht. Uiteindelijk heb ik vijf mannen met een vrachtwagen betrappt. Een van de mannen hoorde ik tegen de rest zeggen dat als ze me ter plekke te grazen zouden nemen en begraven er geen haan naar zou kraaien. Ik heb niets laten merken, nummerbord genoteerd en papieren gevraagd en ben zonder iemand aan te houden vertrokken. Later zijn ze natuurlijk opgepakt. Maar dat was wel even een moment dat ik het een klein beetje benauwd had.' Tegenwoordig is Van Galen wat voorzichtiger geworden. 'De mentaliteit is ook veranderd. Als ik vroeger iemand betrapte dan accepteerde hij of zij dat ze gesnapt waren en dat dat consequenties had. Tegenwoordig worden mensen agressief. Je moet om je eigen veiligheid denken. Laatst betrapte ik een aantal jongelui bij een inbraak. Ik heb heel

hard geroepen dat de politie onderweg was en toen zijn ze gevlucht. Vroeger was ik er op afgestapt om ze aan te houden.'

Opvang van reekalveren

Waar Van Galen misschien wel het meest bekend om staat is de opvang van reekalveren. 'Eind jaren zeventig ben ik daar mee begonnen en sindsdien vang ik elk jaar kalfjes op. Vaak hadden we mensen aan de deur met gewonde of gevonden dieren. Het opvangen van deze dieren hoorde bij mijn werk. Ik heb door de jaren heen niet alleen honderden reekalveren opgevangen, maar ook allerlei vogels, zoals spechten en diverse zoogdiersoorten waaronder konijnen, hazen en we hebben zelfs een hele winter een eekhoorn in huis gehad. Piet noemde we hem. Op een ochtend in de lente is hij weer vertrokken.' Reekalveren opvangen is niet iets

wat je zo maar even doet. Naast dat het ministerie van Economische Zaken eisen stelt waaraan een opvang moet voldoen en dat je een vergunning moet aanvragen, kost het veel tijd. En geld. Reekalveren opvangen is liefdewerk oud papier. Daarnaast moet je de gelegenheid hebben om de dieren aan huis op te vangen door de intensieve zorg die de dieren nodig hebben. En de omgeving moet op hun natuurlijke biotoop lijken. Want het uiteindelijke doel is om de dieren aan het eind van de herfst weer uit te zetten.

Op zoek naar een opvolger

Toch doet Ton van Galen het met liefde. 'Ik krijg wel eens commentaar van collega-boswachters en -jagers. Waarom ik die kalveren opvang en terugzet en niet doodschiet? Er zijn toch zat reeën in Nederland, is vaak het argument. Als ik dan zeg, ik bel je als ik weer een kalf heb dan mag jij het komen schieten, geven ze niet thuis. Willens en wetens een gezond kalf laten verhongeren of dood maken? Nee, dat kan ik niet. En ik denk dat met mij heel veel jagers en boswachters dat niet kunnen.' Inmiddels is Van Galen op zoek naar een opvolger. 'Ik ben niet de jongste meer. Dus heb je hier serieus oren naar en gelegenheid voor, neem dan contact op!'

t.vangalen@casema.nl

Reekalveren opvangen is niet iets wat je zo maar even doet

Foto: Ton Heekelaar

Op het gebied van stroperij heeft Van Galen het nodige meegemaakt

